

TOVERI

(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St.,
Opposite Post Office.
Phone: Office 365, Editorial Dep't 832
Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF

Elis Sulkanen, Managing Editor, Sulo Syyänen, Alex Sevo, Toivo A. Johnson, Leo Leino

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Venäjän kysymys Englannin parlamentissa

Englannin työväestö on lausunut sanansa hetkellä, joka on kriittillinen Englannin imperialismin historiassa — kriittillimpi kuin elokuulla v. 1914, kuten Englannin hallitusmiehet itse ovat myöntäneet. Työväestö tarttui kiinni asiaan varmuudella ja päättäväisyydellä, joka pakotti hallituksen muuttamaan kantansa.

Lontoon Daily Herald sähkötää asiainkulusta seuraavaa: Työväenpuolueen "toiminnan neuvosto" haastatteli pääministeriä viime viikon tiistaiaamuna ja vaini hänelle suoraan, että nykyisen sotaohjelman noudattaminen olisi samaa "kuin tulitikin heittäminen ainekseen, joka on niin räjähtävää laadultaan, ettei kenkään meistä voi ennakoita tietää seurauksia".

Lloyd George koetti naurulla syrjäyttää koko asian. Hän takasi neuvostolle, että hänen puheensa parlamentissa tulee olemaan "tyynnyttävä". Ei ollut myöskään ymmärtäväänsä mitä syytä työväen edustajistolla olisi kokoontua ylimääräiseen istuntoon Lontoossa. Mutta työväki ei tahtonut mitään menettää epäoimisen kautta ja konferenssi kutsuttiin koolle perjantaina siltä varalta, jos Lloyd George sattuisi menemään liiallisiin.

Hänen puheensa alahuoneessa tiistaina oli erinomainen georgelaisuuden näyte. Asetti kaiken syyn nykyisestä fiaskosta puolalaisten niskoille. Pääministeri lupasi, ettei mihinkään villihiisiin toimenpiteisiin ryhdytä, paitsi jos Minskin neuvottelut raukeisivat ilman rauhanneuvotusta. Puheensa ydinlaue oli: "Olettakaamme että bolshevikit jyrkstä pysyvät ehdossa, jotka ehdottomasti ovat ristiriidat puolan itsenäisyyteen ja sen vapaan kansana olemassaoloon nähden, ja puolalaiset panevat vastaan ja valmistuvat taistelemaan itsenäisyytensä puolesta. Silloin syntyi vai-

kea tilanne". Mikä muutos oli-kaan tapahtunut edellisen viikon lopulla tehtyihin sotaisiin uhkauksiin nähden! Koko puheen ajan pääministerin jyrkkyyden teeskentely nojautui teorian, että Venäjä aikoo hävittää Puolan itsenäisyyden ja että liittolaiset sitten sekaantuvat väliin. Tähän tarraisi kiinni uudelleen ja uudelleen.

Sitten tapahtui draamallisin kohtaus mitä alahuoneessa on vuosikausiin nähty. Ensinnäkin, kohta puheen päätyttyä, hänelle jätettiin Venäjän aselepoehdot. Ei esittänyt niitä alahuoneelle vaan riensi kiireesti koolle kutsuttuun kabinettiin istuntoon, jossa niistä keskusteltiin. Keskustelu parlamentissa oli ohentunut. Äkkiä sir Donald MacLean syöksy parlamenttiin kädessään kopio Daily Heraldia. "Ehdot on julkaistu!" hän huutaa. Viisi minuuttia myöhemmin Lloyd George ja Bonar Law saapuivat sisään käsisään myöskin kopio Heraldia. Pääministeri luki ehdot alahuoneelle ja lisäksi, että "tämä oli synnyttävä uuden asiaan käänne". Koko hänen puheensa sisältyi samoin kuin viimeviikkoisen ohjelman teeskennellyn pohja oli romahtanut ja hajonnut kuin tuhka tuleen bolshevikien rauhan-ehdotusten harvinaisen mallilisen laadun paljastumisen kautta. Lloyd George ei ainoastaan näyttä lyödyllä, vaan naurunalaiselta — mieheltä, joka olisi syönyt maan sotaan pelkän harhaluulon takia. Venäjän aselepoehdossa säädetään:

1. Puolan armeijan voima on supistettava 50,000 mieheksi, vuosittain nostettuna, siihen luettuna armeijan komennuskunta, sekä 10,000 miestä käsittävää "hallintoarmeija".
2. Puolan armeijan on demobilisoitava kuukauden sisällä.
3. Kaikki aseet, poistuttuna ne, jotka tarvitaan määrättyjen armeijan ylläpitoon, luovutetaan Neuvosto-Venäjälle ja Ukrainalle.
4. Kaikki sotateollisuudet on demobilisoitava.

5. Asiden ja sotamiesten tuottaminen ulkomailta kielletään.
6. Volkoviskin, Bielostokin ja Pravonin linjat jätetään kokonaan Venäjän käsiin kauppain avoinnattomiksi Itämerelle.
7. Sodassa kaatuneiden, haavottuneiden tai työkyvyttömyksi joutuneiden Puolan kansalaisten perheille jaettava maata vapaasti.

Toiselta puolen Neuvosto-Venäjä sitoutui seuraavaan:

1. Venäjän ja Ukrainan joukot vetäytyvät pois Puolan rajalta samaan aikaan kuin Puolan armeija demobilisoi.
2. Näiden toimenpiteiden päätyttyä Venäjä melkoisesti suostuu rajalla olevien joukkojen lukumäärää sopimuksen mukaan.

3. Aselepolinjaksi hyväksytään "status quo", mutta sen ei saa ulettua kauemmaksi itään kuin osotettiin loordi Curzonin nootissa heinäkuu 20 p:ltä. Puolan joukkojen on vetäytymättä 50 virstaa pois tältä linjalta ja kahden linjan välinen alue julistetaan neutraaliseksi.

4. Itsenäisen Puolan lopulliset rajat tulevat yleensä olemaan samat kuin mitä loordi Curzonin nootissa osotettiin, mutta Puolalle myönnetään lisää aluetta Bielostokin ja Cholmim seuduilla.

SUOMEN HÄPEÄ

Kansa-lehdessä kirjoitetaan: "Poliittisten vankien kohtelu on Suomen suurin häpeä", sanoivat valkoisen vihan alaiset valtiolliset vangit julistuksessaan Suomen köyhälistölle. Että se on totta, siitä ei meidän tarvitse muita todistuksia etsiä kuin lukea kertomus Lappeenrannan ns. työvankilasta, joka juuri julkaistiin tuon valkosuomalaisen vankilaneläimien kauhusta. Siellä kidutetaan vankeja viheliäisellä ruualla, jota keitetäänkin vieriveressä sianruuan kanssa; siellä tehdään valtiollisille vankeille mahdottomaksi nauttia edes niitä vähäiä etuisuuksia, mitä heille pitäisi ylläpitäjänsäkin myöntöstyksen mukaan kuulua; siellä puetaan heitä, heidän omat vaatteensa riistämällä, rihottuviin ryysyihin; siellä koetaan heitä henkisesti tappaa kaikin tavoin; siellä heitä piiskataan ja pamputetaan henkivierin; siellä heitä suljetaan, vieläpä rautoihin lyötynä, kauhustuttaviin kauhunkoppeihin; siellä ei enää anneta heille vain helvetin esimakua, vaan heille on siellä valmistettu todellinen helvetti.

"Kuinka kauan saa tämä jatkua?" "Eikö Suomen työväen yleisen mielipiteen myrsky murskaa helvetin portteja?" "Se voi sen tehdä, ellei työväenluokan marttyreja kalvaa helvetin tuli sammuu, piinaajia poisteta ja piinattuja vapauteta."

"Sellaisesta on esimerkkejä olemassa, että köyhälistö joukkoimallaan halpaannuttaa ja kuolettaa valkoisen valtakunnan. Tarkoitamme sitä iskuja, jotka kansainvälinen köyhälistö antoi Unkarin lahtarivalle, jonka oli tunteminen itsensä köykäiseksi, viheliäiseksi maan matoseksi kapinavälisen köyhälistöliikkeen edessä."

"On muistettava, että ihan viime aikoina on useissa paikoin ulkomailta työläisten keskuudessa ollut vakavaa puheuta Suomen valkoisista terrorista, niin vakavaa, että sen pitäisi kuulua onnettomuutta ennustava jyrinä Suomen porvaristolle. Ei ole leikin asia se, että Englannin monimiljoonai-

nen työväenpuolue on kongressissaan tullut kiinnittäneeksi huomionsa Suomen valkoiseen terroriin ja ryhtynyt toimiin tutkijakunnan Suomeen lähettämiseksi. Ei ole leikin asia sekaan, että monin paikoin ulkomailta työväki keskustelee, missä määrin olisi Suomen porvaristolle annettava sama opetus kuin annettiin Unkarin lahtarivalle."

SILLÄ TAVALLA

Kuten viime viikolla erässa Aberdeenin kirjessä kerrottiin, on Aberdeenin S. Klubi päättänyt tilata kahden kuukauden ajaksi Toveria kolmellekymmenelle sellaiselle suomalaiselle työläiselle, jotka eivät sitä itse tilaa.

Muutoinkin on Aberdeeniä ryhdytty toimimaan Toverin ja Toverittaren levittämiseksi vanhalla ennen tunnetulla kurssikuudella.

Näille lehdille on siltä jo saapunut uusiakin tilauksia lehdiemä asiamiesten toiminnan tuloksena. Kun nyt alettu työskentely lehtiemä eteen jatkuu samalla innostuksella, niin lehtiemme levityksen kuin Toveriin kirjottamiseksiin nähden, niin viime ilman muuta osoittaa Aberdeeniä paikkasi, jonka esimerkkiä sopusi seurata muullakin.

Olisi kaikkialla jo heti otettava aberdeeniäiset esimerkiksi siinä että valittaisiin niin monta kirjenvaihtajaa, että Toveri voisi jatkuvasti julkaista kaikkia työväisiä koskevista asioista tiedot tämän lehden lukijoille; ja toiseksi siinä, että kaikissa sos.osastoissa ja klubeissa tilattaisiin Toveria jokisekin kuukaudeksi sellaisille työläisille, jotka syyttä tai toistesta eivät sitä itse tilanneet.

Maailmassa tapahtuu parhailaan suuria asioita. Vielä suurempien tapahtumien kynnyksellä ollaan. Koko Europa liikkehtii. Porvarillinen järjestelmä huojuu ja ryskyy sille pahaa ennustavalla tavalla. Missä olisi se työnraataja ken ei haluaisi päivä päältä kaikkea tätä seurata? Näiden tapahtumain vaikutus ulottuu jokaiseen työläiseen suorajaisesti ja välillisesti. Tietoja kaikista näistä välittää Toveri joka päivä. Nyt olisi kaikkialla mitä pönte-vämmän ryhdyttävä levittämään Toveria työläisille, että heille kävisi mahdolliseksi oman lehensä avulla seurata nykivistä suurta ja mahtavaa yhteiskunnallista liiketmistä.

TALOUDELLINEN PULMA NORJASSA

Sanomalehdet ovat sisältäneet ennustuksia Norjaa uhkaavasta taloudellisesta pulasta. Eräs Kristianian lehti lausuu, että

epäilemättä uhkaa Norjaa nyt varsin vakavalaatuinen ja laajalle ulottuva taloudellinen pulma, niin vakava, että romahduskanta ei ole mahdoton. Luotettavalla taholta ilmoitetaan, että lähitulevaisuudessa on odotettavissa varsin valittavia yllätyksiä. Ruijan Kauppapankki on jo ollut pakotettu lopettamaan suorituksensa ja samat vaikeudet muihinkin rahalaitoksiin. Tilannetta vaikeuttaa se seikka, että pankkien rahavarat ovat pitkiksi ajoiksi eteenpäin sijoitetut etupäässä valtiolle ja kunnille, minkä takia vapaa käyttö rahoihin on kadonnut. Tarvitsee ainoastaan muistaa, että Norjan valtio on viimeisten kolmen, neljän kuukauden aikana lainannut kauppapankkeilta pitkäaikaisina lainoina yli puoli miljardia kruunua.

Lehti on saanut kuulla, että useat maaseutupankit ovat heikoilla jalilla. Viime aikoina on käyty neuvoteluja Kristianian suurpankkien kanssa pikku-pankkien rahallisen tilan auttamisesta. Lehti kehottaa yleisöä pysymään levollisena.

Aluejärjestön tiedonantoja

Kesäjuhille työläiset.

Ala-Columbian s. s.-osastojen yhteiset kesäjuhlat vietetään kuten aikaisemmin on mainittu Astoriassa syyskuun 4, 5 ja 6 p:nä. Juhlat ovat neljän päivän järjestyskäsä ja kun muistamme minkä jakamattoman kannatuksen ne ovat aikaisemmin saaneet voimie edeltäpäin olla vakuuttuja ja että edessämme olevat juhlat tulevat samaan yhtä runsaan ja vielä suuremman kannatuksen kaikilla suomalaisilla työläisillä. Ala-Columbian kesäjuhlien tarkoitus on saada joukot liikkeelle jotta valistustyö työläisten keskuudessa voitaisi saada tulevan vuoden aikana taatuksi aineellisesti. Juhlien kasvattava puoli on kaikilla tiedossa jotta sen suhteen ei tarvitse liikojta sanoja tuhata, sillä kaikin tiedämme miten elvyttävästi nämä juhlat vaikuttavat kaikkiin näihin osaottaviin.

Ohjelma tulee olemaan suuremoinen, valmistava komitea on käyttänyt kaikki tiedossa olevat voimat ohjelman suorituksessa, ja vaikka ohjelma on viimeistä myöten laadittu, niin kuitenkin komitealla on tiedossa monta hyvää ja kykenevää työläistöveria ja toivottu, että antavat avustusta juhlien aikana. Juhlapuheen tulee esittämään Toverin nykyinen vastaava toimittaja tov. E. Sulkanen. Voimie kehumatta sanoa hänen olevan parhaan länsirannikkolaisen työn suorittamiseksi. Juhlauron laatii ja lausuu tov. Felix Hyrsky. Hänen taitonsa on kaikille jo entuudesta tunnettu, joten mittaan epäilyksiä ei tule olemaan sen suhteen. Portlandin s. s.-osaston näytelmäseura esittää kuusiosaisen näytelmän "Kansainäinen". Parhaansa ovat portlandilaiset aina tuoneet juhille ja saman tekevät myös tällä kertaa. Astorian s. s.-klubin näytelmä-

seura esittää Mikael Rutasen kirjoittaman "Murroksessa", neljässä muutokeessa. Näytelmää ei ole ennen täällä esitetty, joten se tulee olemaan uutuuus melkein poikkeuksesta kaikille.

Laulu ja soitto tulee olemaan hyvin edustettuna tällä kertaa. Kaksi kuoroa, soittokunta ja orkesteri tulevat varmasti kaikkien laulu- ja soitto-ohjelmien tyydyttämään. Uudet laulut ja sävellykset ovat ohjelmistossa. Moni tulee ensi kerran kuulemaan lauluja niistä illoista ja suuruista jotka ovat kaikkineet jo vapautuneissa maissa missä työväisillä on kaikki sananvalta suurisakin asioissa. Ueampia viiden minuutin puheita on sovitettu ohjelman juhlien aikana, nämä puheet tulevat olemaan tervillä supistettuja esityksiä joita jakaa ja haluaa kuunnella vaikka kuinka kauan.

Kuuhailu tulee olemaan juhlien yhteydessä, viisiottelut toimeenpannaan sunnuntaiena ennen kenttäjuhlan henkilökunnan suorittama Smithpöytäseuraava aineissa: kuula, korkeushyppy, pituushyppy, kiekas ja kolmiloikkaus. Palkintoa tulee olemaan \$7.50, \$5.00 ja \$2.50 arvoiset kirjallisuuspalkinnot voittajan oman vallinan mukaan. Kun tiedämme että suomalaiset ovat hyvin kunnostaneet itsensä Olympian kisoissa voimie odottaa samaa meidänkin juhlissa.

Erikoisen tilaisuus on annettu lapsille viimeisenä iltana suorittaa ohjelmaa ja näyttää mihin lapset kykenevät sillä alalla. Jokainen joka ker-rankin on ollut tilaisuudessa näkemään ja kuulemaan lasten esityksiä voi jo etukäteen tehdä johtopäätöksiä tämän sanokaamme kaikkien mieltä puoleensa vetävän ohjelman suhteen. Innostus millä lapset ovat otaneet osaa ohjelman avustukseen on sanoin selittämätöntä. Heissä uhkaa sellainen elämänhalu ja innostus joka tempaa mukaansa kaikki vanhatkin. Voimme paljon vielä puhua ja kertoa ohjelmasta, mutta jättäme sen toistaiseksi. Torstaina, t. k. 26 p. Toverissa tulee näkemään suuren ja mahtavan ilmoituksen, jossa tarkoin selitetään tämä ohjelma.

Työläiset, nuoret ja vanhat, naiset ja miehet, kaikki esteet syrjään ja jokainen joka kyennellee työväen toimintaan joutaa heittäköön arkku-let pois syyskuun 4, 5 ja 6 p. Tulkaa juhille suinkin parvin kaikilla eri paikkakunnilla vietämään suuren, kehittävän ja innostavan hetken ehtymättömän pyrkivien suomalaisten työläisten parissa.

Lopuksi sanomme: ken ei puolla kansan mieltä, olkoon silloin puosta siellä.

Komitean puolesta,
Komitean sihteeri.
P. S. — Kaikki eri s. s.-osastojen valitsemat kesäjuhlikomiteat jäseneet kokoontuvat yhteiseen kokoukseen lauantauna 28 p. t. k. Astorian S. S. Klubin talolle kello 7 illalla viimeis-telemään kesken olevat asiat.

Sama.
Edellä sanotti ei lisäselostuksia kaipaava. Juhlilla tulee, valmistuksista päättäen, suuremman ja mahtavamman kuin koskaan ennen ja kaikki, jotka ovat edellisillä Ala-Columbian kesäjuhilla olleet, tietävät, että juh-

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLISIA VIRTAKUUSIA ULKOMAILLA

Karjalan työväen edustajakokous. — Vastustaa Karjalan Suomen liittämistä

Heinäkuun 1 p:nä avattiin Petroskissa ensimmäinen Karjalan työväen edustajakokous. Jossa oli edustettuna yhteensä 24 volostia 124 edustajalla (9 edustajaa saapui myöhästyneinä). Ensimmäiseksi esitettiin edustajakokoukselle järjestävän toimikunnan selostus asiasta, jotka aiheuttivat kokouksen kokoonkutsutun sekä toimikunnan toimenpiteistä. Sen jälkeen selostettiin Karjalan vallankumouksellisen muodostamista, rakentamista ja toimintaa. Tämän jälkeen selostivat edustajat, yksi kustakin volostista tilannetta paikkakunnallaan esittäen samalla useimmat saamansa kirjalliset evästyksyt ja väestön tahdon. Kun kaikki tämä oli suoritettu luettiin ehdotus päätöslauselmaksi venäjäksi ja suomeksi ja sen jälkeen kohta kohdalla hyväksyttiin ja vihdoin asettiin kokonaisuudessaan kokouksen hyväksyttäväksi. Sen lisäksi kukaan ei ollut yksimielisesti, päättäen samalla, että jokainen edustaja allekirjoittaa sen, jonka jälkeen se lähetetään Tarttoon venäläis-suomalaiselle rauhankonferenssille.

Hyväksyttyn päätöslauselman sanamuoto on seuraava:
"Karjalan työtäkeväen kansan edustajakokous, joka oli kutsuttu koolle järjestävän toimikunnan puolesta 1 p:nä heinäkuuta 1920 Petroskovaan, edustaja-normin ollessa yksi edustaja jokaisesta 500 henkilöllä kohti, ollen edustettuna 24 volostilla 142:lla edustajalla, jotka il-

moittivat 105,000 karjalaisen mielipiteen, jotka asuivat Annuksen, Petroskovaan ja Povetsan kihlakunnissa Annuksen läänissä sekä Kemini ja Aleksandrovsikin kihlakunnain edustajat Arkanvelin läänissä.

1) Tunnustaa, että järjestävän toimikunnan tämän edustajakokouksen kokoonkutsutun aiheutti Karjalan työväen etujen mukainen välittömättoimisuus, joka valkoisen Suomen yhtämättäiset yritykset vallata avoimessa ja verhoetussa muodossa Annuksen ja Arkanvelin Neuvosto-Karjalan. Sen väkivaltainen Repolan ja Porajärven kuntien anastus, yhtämättäiset suomalaisten valkokaartilaisien Neuvosto-Karjalaan tunkeutuminen, Karjalan työväen todellista tahtoa väentävän "Karjalan Kansalliskokouksen" luominen, valkoisen Suomen agenttien niin sanotun "Uhtuan tasavallan ja Uhtuan hallituksen" luominen Arkanvelin Karjalan alueella. Tartossa rauhankonferenssissa olevan valkosuomalaisen lähetystönsä pyrkimykset esittää Neuvosto-Venäjällä asuva Karjalan väestö, Neuvosto-Venäjän yhteydestä vapauttamista ja Suomeen liittämistä janoavana — naimaseikat aiheuttivat välittämättömyyden ilmaista todelliseen väentämättömyyden Karjalan työväen vapaa tahto.

2) Juhlallisesti Annuksen ja Arkanvelin Karjalan työtäkeväen kansan nimessä, Venäjän, Suomen ja koko maailman työtäkeväiden joukkojen edessä, valkoisen Suomen ja koko maailman maanmaailman valtioiden edessä tahtoo julkilausua, ettei Karjalan työtäkevä väestö halua

katkaista kulttuurillista, taloudellista, poliittista ja valtiollista suhteitaan Neuvosto-Venäjään, eikä lainkaan ajattele valkoiheen Suomeen yhdistämistä. Karjalan kansa tuntee itsensä vapaaksi Neuvosto-Venäjän alueella eikä halua liittyä Suomeen enempää kuin minkään muunkaan kapitalistisen valtion orjuuden alaiseksi. Karjalan kansa ei sallii, että Karjalan rikkaut, sen vedet, metsät, kosket, kaivokset, kalastus tulin valkoisen Suomen kapitalistisen ryöstämisen alaiseksi muka Karjalan Neuvosto-Venäjältä suojelukseen tekosyillä, tai karjalaisen valkoiseen Suomeen "kansallisen yhdistämisen" tekosyillä. Karjalan kansa panee vastalauseensa Karjalan pakolaiskulkuleista Suomessa muodostettua "Karjalan Kansalliskokousta" vastaan julistaen, että mainittu kokous ei ole valtuutettu puhumaan Karjalan kansan nimessä ja julistaa kaikki sen tekemät päätökset mitättömiksi ja Neuvosto-Karjalaa mi-hinkään velvoittamattomaksi. Karjalan kansa panee vastalauseensa valkoisen Suomen agenttien Neuvosto-Karjalaan perustamisiyrityksiä vastaan, muodostamalla Uhtuan tapaisia tasavaltioita. Karjalan kansa ilmoittaa, että valkoisen Suomen pyytee: Repolan ja Porajärven kuntien anastus on koko Neuvosto-Karjalan ja mainittujen kuntien tahdon vastainen, jonka ovat väkivaltaisesti valkoisen Suomen pistimet jatkunut taneet. Karjalan kansa vastustaa valkoisen Suomen Petsamon anastusiyrityksiä, jonka väestö vastustaa valkokaartilaisien anastusta. Edustajakokous panee vastalauseensa valkoisen Suomen järjestelmällistä rosvojoukkojen aseistamista ja varustamista vastaan Neuvosto-Karjalan alueella, jotka hallitsevat Karjalan työväen rauhallista elämää. Karjalan kansa vaatii neuvostohallituksesta ja rauhanneuvotteluissa Tartossa ovelta Venäjän lähetystöiltä,

että ne eivät antaisi Neuvosto-Karjalan Suomen kapitalisille riistettäväksi ja ryöstettäväksi, että heidän on ehdottomasti vauduttava Repolan ja Porajärven kuntain luovuttamista takaisin Neuvosto-Karjalan yhteyteen ja että Petsamon aluetta ei saa luovuttaa Suomelle. Edustajakokous vaatii, että karjalaisia kansallisuutta olevat kansalaiset, jotka valkosuomalaiset ovat väkivalloin tai petollisesti vieneet Suomeen, palautettai-siin takaisin Neuvosto-Karjalaan. Edustajakokous panee vastalauseensa petomaista menettelyä vastaan, jota suomalaiset valkokaartilaiset harjoittavat väestöä kohtaan pitäessään hallussaan Karjalan neuvostomaita.

3) Tervehtää yleisenä läisen toimeenpaneuvan keskuskomitean päätöstä, jolla määrätään Annuksen ja Arkanvelin läänien alueista muodostettavaksi "Karjalan työkommuuni". Kommunin tulee jäädä Neuvosto-Venäjän irrottamattomaksi yhteyteen, kehittäen talouttaan ja kulttuuriaan kiinteässä yhteistyössä Venäjän työläis- ja talonpoikaisjoukkojen kanssa ja säilyttäen neuvostojen poliittisen hallitusmuodon. Ainoastaan kiinteä yhteys Neuvosto-Venäjän kanssa suojelaa Karjalaa kapitalistisilta hyökkäyksiltä.

Edustajakokous on vakuuttettu, että Neuvosto-Venäjän työtäkeväen kansan ja sen neuvostohallituksen toimellailla avulla Karjalan työkommuuni tulee kukoistavaksi ja taloudellisesti lujaksi kommunisti Venäjän sosialistisen federatiivisen neuvostovaltion rajalla. Eläköön vapaa työtäkevä Neuvosto-Karjala.

Puolan oloista ja työväen puoleusehteistä

Puolan esiintymisen pöyhkeäkin pöyhkeämpänä rauhankysymykseen nähden tekee mieli ajatella tätä värisen sodan kustannuksella suuruntensa saavuttanutta maata yhtenä-

senä, kapitalismin ensi asteita elävänä. Kuitenkin on Puola itse-asiansa sisäisesti sangen hajanainen. Luokkakajo on selvä ja luokkataistelu ilmenee määrätellyssä muodossa.

Puolassa on nykyään asukkaita noin 23 miljoonaa. Näistä asuu kaupungeissa ainoastaan noin 6 miljoonaa ja 17 miljoonaa maaseudulla. Hiljattai tehdyn laskelman mukaan kuuluu viimeainituista noin 6—7 miljoonaa tilantoihin. Työttömiä oli Puolassa helmikuun alussa 300 tuhatta, niistä 57 tuhatta yksistään Varsovassa. Maan taloudellinen tilanne on varsin kurja ja kehitty edelleen samalla tiellä. Elintaso on hirtittävän kallis, palkat kokonaan riittämättömät.

Puolan työväki ryhmittyy pääasiassa kahteen puolueeseen, kommunistiseen ja sosialidemokratiseen. Viimeainittuun puolueeseen kuuluu lähes 100 tuhatta jäsentä. Kommuninistinen puolueen jäsenmäärä ei ole julkisuudessa tiedossa, sillä sen toiminnan täytyy olla suurimmaksi osaksi maanalaista. Kommunisten puolueen muodostavat kaksi eri ryhmä, nim. S. D. K. P. L. (Sosial-Demokratia) Klorostva Pólskójoel Liity) sekä sosialidemokratteen puolueen vasen siipi, johon m.m. Rosa Luxemburg aikoinaan kuului. Kommunisten väino on ankara; heidän parhaat johtajansa on teijetty vankeiloihin. Sosialidemokratteen puolueen (P.P.S.) muodostavat Galtsian, Posenin ja n.k. Kongressin Puolan työväenpuolueet. Tälläkin puolueella, kuten sosialistipuoleilla yleensä, on noskensia, imperialistinen Pilsudski. Seikka, joka kuvaa puolueen luonnetta.

Ammatillisissa järjestöissä ovat molemmat puolueet ryhtyneet yhteistyötoimintaan ja muodostaneet viime kesänä yhtenäisen ammatilliton, jonka toimikunnassa on 23 sosialidemokraattia ja 11 kommunistia. Ammatillijärjestö on sangen voima-

kas. Siihen on hiljattain liittynyt 150,000 kasvattava maatyöväenliitto.

Tohtori L. Lederer arvioi tekemänsä tutkimusten perusteella kommunistien ja sosialidemokratteen vaikutusvallan jakautuvan eri ammattiliitoissa jotenkin seuraavasti:

Rautateilaisten liitossa, jossa on kolmenlaatuisia jäseniä, nim. kommunisteja, sos.-demokraatteja ja porvareita (jäseniä yhteensä 70,000) on kaikilla lähes yhtä suuret kammat ja joukot. Metallityöväisliitossa (20,000) on molemmat puolueet tasaväiset. Sosialidemokratteen valitaa kirjottaja olevan enemmistönä vuori- ja kiviteollisuudessa. Kommunittit ovat taas enemmistönä rakennustyöläisten liitossa (20,000 jäsentä) ja nahkateilaisten liitossa (10,000 jäsentä). Onhan selvää, että numerot eivät voi olla täsmällisiä, varsinkin kommunistien lähden Heidän täytyy salata toimintansa. Kieletöntä on, että hirtittävän suuressa työttömien armeijassa on kommunistit mielipiteet valalla. Edellä mainittu tohtori Lederer on sitä käsittänyt, että kommunistit tule neopesti saamaan suuria jalansijaa Puolan työläisten keskuudessa, sillä kurjuus kasvaa kasvavastaa. Työväestön asema on samantainen sekä maaseudulla että kaupungeissa. Yleinen käsiys on se, että tilanne kärjistyy sodan vuoksi Neuvosto-Venäjän kanssa.

Tohtori Lederer sanoo, että venäläisten sotajoukkojen perääntymisen vuoksi on bolshevikien kiibotus rintaman sisäpuolella tullut varsin voimakkaaksi. Hän jatkaa: "Sota, jolta on ristetty kansalliset tarko-tukset, vaikuttaa maassa, joka on elänyt läpi vuoden maailmansodan ja nähnyt sitä seuranneen le-vottomuuden, nälän, hädän ja kurjuuden, kumuoksellistuttavasti. Jos puolalaiset vielä parisen kuukautta jatkavat sotaansa Venäjän kanssa, niin rauha ei koskaan tulekaan vaan ma tulee käymään voimak-